

De Java-wereld zit vol met mensen die een bijzondere bijdrage leveren aan het platform. Vaak doen ze dat in de luwte en vallen ze nauwelijks op. Java Magazine gaat in een serie van vijf afleveringen op zoek naar deze professionals en hun activiteiten. In het eerste deel komt Jan-Kees van Andel aan bod. Naast zijn werkzaamheden als software-architect bij Ordina heeft hij een actieve rol bij MyFaces, een open source project van Apache. Ook heeft Jan-Kees een bijzondere mening over Open Source software.

‘Open Source is een businessmodel’

Jan-Kees van Andel over vrije software

Java ServerFaces (JSF) is een onderdeel binnen het Java-platform dat al een hele tijd de interesse van Jan-Kees van Andel heeft. Voor zijn werk als software-architect bij Ordina heeft hij er de laatste tijd weinig mee te maken gekregen, maar in zijn vrije tijd des te meer. Jan-Kees is committer in één van de Open Source projecten van Apache: MyFaces. “Ik moet toegeven dat ik JSF niet vanaf dag één mooi vond hoor. In het begin heb ik ook genoeg gemopperd. Maar het heeft altijd mijn interesse gehad. De laatste twee jaar heb ik helaas geen JSF-project meer gehad en steek ik vooral privé-uren in MyFaces. Ik wil het toch wel vast blijven houden. Ik vind het gewoon een mooie technologie.”

Eigen community

Het MyFaces-project is ontstaan in 2004. JSF is de specificatie van een webapplicatie framework voor Java EE. MyFaces is de Open Source implementatie daarvan en bestaat naast de door Sun Microsystems ontwikkelde ‘Reference Implementation’. “MyFaces is eigenlijk een community binnen Apache geworden van allemaal projecten die iets met JSF deden. Wat oorspronkelijk MyFaces was, is MyFaces Core geworden. Dit is puur een implementatie van de JSF specificatie. Daarnaast heb je nog een aantal subprojecten, een extensie voor formulier validaties, extensies voor scriptingsupport,

componenten libraries en zo. Het is eigenlijk een klein JSF-ecosysteempje onder de Apache-vlag. Het is wel grappig, want als je iets met Java EE6 wilt doen, kun je volledig bij Apache blijven, want we hebben tegenwoordig implementaties van alle belangrijke onderdelen. Sinds kort bevat de Incubator zelfs een Bean Validation implementatie project. Dus je hoeft niet naar JBoss uit te wijken of zo”, legt Jan-Kees uit.

Lurkers

Bij Open Source projecten hangt het succes af van de bereidheid van de community om mee te werken en een bijdrage te leveren. “Je hebt mensen die alleen maar gebruiken. Die noemen ze vaak lurkers. Wel nemen, maar niets teruggeven. Het gemak van de community is juist dat je heel gemakkelijk je probleem krijgt opgelost. Dat kan direct door de source code te bekijken, maar ook door een vraag die je de community in schiet. Als je het een beetje netjes formuleert, krijg je vaak heel snel een antwoord”, legt de Java-ontwikkelaar uit.

Jan-Kees is op eenzelfde manier het project ingerold. “Ik was al vroeg bezig met JSF, maar ook bijvoorbeeld met Facelets. Omdat het nieuw is, loop je regelmatig tegen kinderziekten aan. Een vraag op de mailinglist stellen is dan ongeveer de enige optie. Op deze manier leer je snel een technologie kennen. En als je iemand anders een herkenbare

Arjen van den Berg
is eindredacteur
van Java Magazine.

vraag hoort stellen, schiet je snel te hulp. Ik was als contributor al bezig met JSF 2.0 en via patches al begonnen met het implementeren ervan toen ik de vraag kreeg om committer te worden. Dat was eind 2008.”

Rollen

Binnen Apache worden verschillende rollen onderkend en daartussen is er een hiërarchische indeling. Er zijn de zogenaamde contributors. Die hebben geen directe toegang tot de source code, maar leveren een duidelijke bijdrage aan het project, bijvoorbeeld door patches aan een JIRA issue te koppelen. Iemand anders moet deze dan doorvoeren, na een review natuurlijk. Dat zijn de committers. “Deze kunnen zelf aan de slag, maar je mag geen al te grote dingen op eigen houtje doen. Dat is een regel bij Apache. Dan moet

er altijd een stemming komen. Daarnaast heb je de PMC, Project Management Committee, van een project. Dat is een kleine groep committers. Die zorgen voor de high level directies van het project. Daarboven zitten nog een paar erefuncties zoals ASF Member. Bij Apache fungeren projecten autonoom, maar onderling is er wel contact tussen bepaalde projecten”, legt Jan-Kees uit. Helemaal onopgemerkt zijn de bijdragen

niet gebleven. “Op een gegeven moment kom je bijvoorbeeld met Ed Burns, de JSF specification-lead, in aanraking. Met vragen of ik een keer een review zou willen doen. Zo rol je een beetje overal doorheen.”

Enige Nederlander

Het MyFaces-project is een internationaal project en kent actieve deelnemers uit alle hoeken van de wereld. Jan-Kees is de enige Nederlandse committer bij MyFaces. Het internationale karakter bevalt hem wel en bovendien vindt de software-architect dat het leuk is voor de sociale contacten. “Er zitten veel Duitsers en Oostenrijkers bij en voor de rest is het erg verspreid. Er zit een Oostenrijks bedrijf bij dat zich helemaal specialiseert op JSF bij. Hun medewerkers zijn heel actief. Een groot deel van de code komt ook van hun hand. Als je op een conferentie komt, zie je nog eens

‘Binnen Apache worden verschillende rollen onderkend en daartussen is een hiërarchische indeling’

bekenden. En voor je netwerk is het leuk. En je ziet de gezichten bij de mensen. Zo was ik onlangs in Oostenrijk bij de JSF-days conferentie. Dat maakt het net weer wat levendiger. Dat is ook leuker dan wanneer je een eenmansprojectje hebt. Je hebt een stok achter de deur om iets extra’s te doen”, vindt Jan-Kees.

Bijdragen

De bijdragen die Jan-Kees van Andel levert aan MyFaces zijn heel divers. Hij werkt mee met de core. De 2.0 versie is onlangs uitgebracht en de Brabander werkt in zijn vrije tijd mee om die af te maken. “Hij moet robuust en performant gemaakt worden. Daar hou ik me onder andere mee bezig. Maar ik doe ook andere dingen hoor. Als ik een bug tegenkom, fix ik hem ook.”

Momenteel is Jan-Kees bezig met het schrijven van een referentieapplicatie voor Java EE6. “Die moet dienen als Apache referentieapplicatie voor Java EE6, dus geen standaard ‘Hello World’ pagina, maar een echte applicatie zoals je die in het echt ook tegenkomt. En die ook qua schaal meer lijkt op een echte applicatie. Ook met zaken als testbaarheid, transacties, beveiliging etcetera wordt rekening gehouden. Daarvoor doe ik nu een voorzet en ik hoop dat we tot consensus kunnen komen. Ik trek het vanuit MyFaces, maar ook bij OpenWebBeans zijn ze geïnteresseerd en misschien volgen er nog andere projecten, zoals OpenJPA.”

Meedoen

Maar dat is niet het enige waar Jan-Kees mee bezig is. “Als je al wat langer meedraait en actief bent, krijg je ook sneller de vraag om mee te doen met een leuk project of om mee te denken. Met Java EE6 heb je Bean Validation, daarmee kun je in een model alle specificaties van je applicatie uitdrukken. Die worden aan de webkant, in de database en ook in de business logic gebruikt. Die maken allemaal gebruik van dezelfde configuratie. Ik dacht: dat is allemaal leuk, maar je mist één ding. Namelijk de JavaScript validaties die op de client draaien. Het zou pas echt krachtig zijn als die ook op de een of andere

Jan-Kees van Andel is naast zijn werk als software architect bij Ordina ook actief in de wereld van Open Source software.

manier mee kunnen worden gegenereerd. Daar heb ik een beetje mee zitten stoeien, want het wordt niet echt goed ondersteund in JSF 2.0. Daar heb ik een blog over geschreven en de sources in de MyFaces Sandbox neergezet. Toen kreeg ik al snel een reactie van iemand die ook met iets dergelijks bezig was en alle ideeën kon gebruiken. En zo rol je daar een beetje in om weer een nieuw initiatief te starten.”

“Zo komt veel innovatie tot stand, door anderen te spreken, te sparren en met nieuwe ideeën komen. Een ander leuk voorbeeld is dat ik momenteel samen met Stephan Jansen (van Devovx) bezig ben om een nieuwe versie van Parleys.com te bouwen die de iPad ondersteunt. Met JSF 2.0 natuurlijk.”

Vrije tijd

Dit doet Jan-Kees allemaal in zijn vrije tijd, want hij heeft uiteraard ook zijn dagelijkse werk

als software architect bij Ordina. “Voor mij is het puur een hobby. Bovendien kan ik mijn tijd redelijk zelf indelen (geen kinderen of vaste relatie). Er zitten weken bij dat ik zin heb om wat te doen.”

“Bijvoorbeeld als je na een conferentie helemaal vol inspiratie terugkomt. Er zitten ook weken bij dat ik er niet eens naar kijk. Als ik dan na een paar weken weer ‘svn update’, dan denk ik: zo, er is weer veel gebeurd. De mailinglist hou ik altijd wel in de gaten.”

Het voordeel van zijn hobby vindt Jan-Kees dat hij ook andere aspecten van software-ontwikkeling leert kennen. Als consultant is hij gebruiker van frameworks, terwijl hij via zijn Apache-bezigheden ook aan de leverancierskant komt. “Je schrijft zelf een bibliotheek en leert dat je er rekening mee moet houden dat je code schrijft die in meerdere projecten over de hele wereld wordt gebruikt en ook op verschillende applicatieservers moet kunnen draaien. Ook ben je bezig met zaken als backwards compatibility en TCK compliance. Het is een hele andere mindset met aan ene kant de gebruiker en aan de andere de leverancier.”

“Als ik bijvoorbeeld na vijf minuten iets

vanuit het gebruikersperspectief naar de software kijk.”

Bewustwording

“Zo denk ik trouwens ook in de dagelijkse praktijk. Ik vind bijvoorbeeld dat elke ontwikkelaar een beheerafdeling moet hebben gezien. Dan zien ze dat als zij troep opleveren, dit bij mensen terecht komt die daar niet blij van worden. Dit geeft bewustwording over kwaliteit zaken zoals logging, robuustheid, monitoring, etcetera. Je wordt er een completere ontwikkelaar van.”

Een voorwaarde voor succesvolle Open Source projecten is - naast de bereidheid

van mensen om een bijdrage te leveren - een kritische houding, waar je vervolgens weer verder mee kunt om nog betere producten af te leveren. “Bij Open Source is dat niet zo

‘Als ik iets na vijf minuten al niet meer interessant vind, is mijn interesse al weg. De eerste indruk moet goed zijn.’

niet interessant vind, dan is mijn interesse weg. Ik denk dat heel veel developers dat hebben. Als je zorgt dat de eerste indruk van je software goed is, dan heb je een pré. Als het meteen crasht, hapert of wat dan ook, dan ga je er niet mee door. Dat beseft mis je nogal eens bij leveranciers. Die denken alleen maar hoe bouwen wij het in plaats van hoe gebruiken zij het. Ik denk dat ik daar onder andere van toegevoegde waarde ben binnen MyFaces, omdat ik in principe

moeilijk, want via de mail is het makkelijk om kritisch te zijn. Van achter je scherm iemand afmaken is zo gedaan. Maar vaak leveren discussies op de mailinglist bruikbare input op. Zo kom je wel vaak tot hele creatieve oplossingen.”

Het is een typisch Open Source dingetje dat je bij elke klasse die je schrijft ook je naam zet. In de source code van MyFaces komt ook de naam van Jan-Kees van Andel regelmatig terug. Het is een soort

handtekening en tevens een manier om te achterhalen wie een stuk code heeft geschreven, zodat je weet aan wie je een reactie moet richten. “Je hebt ook wel eens dat je een klasse helemaal herschrijft en dan toch ondertekent. Iemand anders heeft hem geschreven, maar je zet ook je naam eronder. Dat is niet alleen voor de eer, maar ook voor het gemak. Dat je niet altijd in de versiehistorie hoeft terug te zoeken wie het geschreven heeft”, verklaart hij.

Businessmodel

Een kenmerk van Open Source is dat het voor iedereen toegankelijk is en elke programmeur zijn bijdrage kan leveren. Jan-Kees ziet vooral in dat aspect een groot pluspunt, omdat iedereen er belang bij heeft. “Je merkt dat er vanuit de gebruikers heel veel betrokkenheid is om zelf een probleem op te lossen. Bij het gebruik van commerciële software heerst vaak de instelling dat er dik voor betaald is en dus verwacht de klant dat de leverancier direct een oplossing zoekt. Bij Open Source heb je meer de mensen die het eerst zelf gaan proberen, gaan debuggen, kijken wat echt het probleem is en dan met een oplossing komen. Dat maakt het doorgaans wel makkelijker. Dat is een houding die je meestal wel ziet”, heeft hij gemerkt.

Toch ziet Jan-Kees het ontwikkelen binnen Open Source projecten niet puur als een ding van een groep hobbyisten die betere software wil schrijven. De commercie heeft volgens hem wel degelijk een vinger in de

pap. Hij ziet Open Source als een businessmodel. “Open Source is volgens mij gewoon een middel voor grote bedrijven om geld te verdienen. Dan wel via imago, dan wel door kostenreductie, omdat Open Source op een bepaalde manier anders onderhouden wordt. Je vindt altijd wel gekken die mee gaan doen. Het blijft een businessmodel. Je merkt dat mensen of bedrijven geld verdienen, omdat ze goedkoper of beter kunnen ontwikkelen en betaald kunnen verkopen ofwel supportcontracten kunnen afsluiten of consultancy of training kunnen gaan doen.”

Begrip

Ondanks dat het tegenstrijdig klinkt, heeft Jan-Kees wel begrip voor de commerciële inmenging in de Open Source wereld. “Ik vind het ook goed, anders was het er waarschijnlijk nooit geweest. Apache heeft eigenlijk geen businessmodel. Daar heerst nog de filosofie van een club mensen die gewoon de beste software van de wereld wil maken. Maar daar zitten grote bedrijven nog steeds achter door het beschikbaar stellen van mensen om onder de Apache-vlag dingen te ontwikkelen. Bedrijven als IBM en Oracle zijn heel actief in Open Source land”, weet de software-architect. “IBM heeft Eclipse tien jaar geleden Open Source gemaakt. Dat was al een product dat bestond. Daar is een heel ecosysteem omheen gevormd. Daar hebben ze absoluut baat bij. Hun eigen producten zijn daar wel op gebaseerd. Je hebt Eclipse als platform en daar bovenop hebben zij bijvoorbeeld hun Rational Suite. Zulk soort tooling is gebaseerd op Eclipse. Aan de andere kant gebruiken concurrenten hetzelfde platform, dus je helpt ze ermee. Blijkbaar is dat geen reden om het niet te doen, want ze zitten er nog altijd heel actief in”, geeft Jan-Kees als voorbeeld.

Heel gewoon

Ook binnen MyFaces ziet hij bijdragen van grote commerciële partijen. “Oracle heeft op een gegeven moment Trinidad gedoneerd. Daar wordt nog steeds door Oracle-mensen aan ontwikkeld. Daar moet een reden achter zitten, denk ik dan. Ik geloof niet zo in benefietdingen wat dat betreft.”

Binnen Apache is het heel gewoon dat dit gebeurt. Jan-Kees weet wel hoe het komt dat het aantrekkelijk is voor partijen (zowel bedrijven als gebruikers) om mee te doen aan Apache-projecten. “De Apache-licentie is heel erg vriendelijk en laat eigenlijk alles

```

/*
 * Licensed to the Apache Software Foundation
 * (ASF) under one
 * or more contributor license agreements. See
 * the NOTICE file
 * distributed with this work for additional
 * information
 * regarding copyright ownership. The ASF
 * licenses this file
 * to you under the Apache License, Version 2.0
 * (the
 * "License"); you may not use this file except
 * in compliance
 * with the License. You may obtain a copy of
 * the License at
 *
 * http://www.apache.org/licenses/LICENSE-2.0
 *
 * Unless required by applicable law or agreed
 * to in writing,
 * software distributed under the License
 * is distributed on an
 * "AS IS" BASIS, WITHOUT WARRANTIES OR
 * CONDITIONS OF ANY
 * KIND, either express or implied. See the
 * License for the
 * specific language governing permissions and
 * limitations
 * under the License.
 */
package javax.faces.validator;

import ...

/**
 * <p>
 * <strong>BeanValidator</strong> is a {@link
 * javax.faces.validator.Validator}
 * that doesn't do any validation itself, but
 * delegates validation logic to
 * Bean Validation.
 * </p>
 *
 * @author Jan-Kees van Andel
 * @since 2.0
 */
@JSFValidator(
    name="f:validateBean",
    bodyContent="empty")
@JSFjspProperty(
    name = "binding",
    returnType = "javax.faces.validator.
    BeanValidator",
    longDesc = "A ValueExpression that
    evaluates to a BeanValidator.")
@FacesValidator(value =
    BeanValidator.VALIDATOR_ID, isDefault = true)
public class BeanValidator implements Validator,
    PartialStateHolder {
    ...

```

Een voorbeeld van een stukje sourcecode dat door Jan-Kees van Andel is geschreven en ondertekend.

toe. Je kunt ermee doen wat je wilt en dat gebeurt dan ook. Je hoeft er niets voor terug te geven. De licentie geeft degene die de software schrijft de garantie dat hij niet aansprakelijk is als er iets mis mee gaat en tegelijkertijd geeft het de gebruiker de volledige vrijheid ermee te doen wat hij wil. Apache is wat dat betreft een makkelijke paraplu om als bedrijf iets onder te hangen. Bovendien heeft Apache een goed imago, wat kan helpen bij de adoptie van je software project. Waarom zou je die duurbetaalde software kopen als er gratis misschien wel betere is?” «